

Мулик Я. І.

аспірант

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЇЇ ФОРМУВАННЯ

Для формування системи управління фінансовою безпекою підприємств необхідне відповідне інформаційне забезпечення на основі якого можна налагодити постійний моніторинг стану фінансової безпеки підприємств, оцінювати її рівень, визначати та аналізувати вплив тих чи інших чинників на стан фінансової безпеки. Без дієвої системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансовою безпекою буде неефективним.

У сучасній економічній літературі сутність системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління безпечною діяльністю підприємства та методичні засади щодо її формування розглядалися багатьма вченими. Так, І.А. Бланк, К.С. Горячева, М.М. Єрмошенко, С.В. Капігула, С.М. Шкарлет, Д.В. Людвенко у своїх працях визначають змістову наповненість системи, завдання інформаційно-аналітичного забезпечення, джерела інформації, вимоги щодо її якості, а також пропонують базові моделі інформаційного забезпечення підсистеми управління окремими рівнями безпеки підприємства. [4, с.31].

В узагальненому розумінні поняття «інформація» можна визначити як відомості про осіб, предмети, факти, події, явища і процеси, тобто все те, що розширює уявлення про об'єкт дослідження. Метою інформаційного забезпечення є надання менеджерам, відповідальним за досягнення конкретних виробничих цілей, управлінської інформації. Під обліковою інформацією управління підприємством зазвичай розуміють сукупність даних про стан керованого об'єкта до і після виконання ним керуючих розпоряджень. [3].

На нашу думку, під інформаційним забезпеченням управління фінансовою безпекою, доцільно розуміти - функціональний комплекс, який забезпечує процес безперервного цілеспрямованого підбору відповідних інформаційних показників, необхідних для здійснення аналізу, планування й прийняття ефективних управлінських рішень за всіма аспектами фінансової безпеки підприємств. Зміст системи інформаційного забезпечення управління фінансовою безпекою підприємств, і зокрема, сільськогосподарських, визначається галузевими особливостями діяльності цих суб'єктів, їх організаційно-правовою формою функціонування, обсягом і ступенем диверсифікації фінансової діяльності та іншими умовами.

Система інформаційно-аналітичного забезпечення формується на базі: даних бухгалтерського, оперативного та статистичного обліку і звітності; галузевих показників діяльності підприємств-аналогів; звітів, планів і прогнозів, отриманих у процесах стратегічного, тактичного і оперативного планування, аналізу, контролю і бюджетування; оцінки загроз фінансовій безпеці підприємницької діяльності за джерелом, за рівнем тяжкості наслідків, за рівнем вірогідності, за сферою і джерелом виникнення, за тривалістю впливу, за ступенем розвитку, за ступенем напруженості тощо. [2].

Система інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки підприємства має включати наступні завдання:

- визначення мети та основних задач інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки, виходячи з місії, фінансових інтересів і завдань, що стоять перед підприємством;

- вибір із системи показників фінансової діяльності підприємства індикаторів, що характеризуватимуть кількісний стан фінансової безпеки підприємства;

- попереднє визначення сукупності чинників, що впливають на рівень фінансової безпеки підприємства;

- вибір або розрахунок порогових значень індикаторів фінансової безпеки підприємства;

- встановлення джерел інформації щодо стану фінансової діяльності підприємства;

- збирання і передавання для подальшої аналітичної обробки бухгалтерських, оперативних та статистичних даних щодо стану фінансової діяльності підприємства і чинників, що впливають на нього;

- оцінка достовірності, повноти і глибини надання інформації з фінансової діяльності за всіма визначеними показниками фінансової безпеки підприємства та чинниками-процесами (внутрішніми і зовнішніми), що впливають на її стан, попередня обробка отриманих даних;

- зведення обробленої інформації до комп'ютерних баз даних та їх постійне поповнення новою і ретроспективною інформацією;

- аналітична обробка індикаторів фінансової безпеки підприємства і оцінка рівня впливу чинників на стан фінансової безпеки підприємства (із застосуванням обчислювальної техніки), вибір з них найвпливовіших для наступного врахування при виробленні відповідних управлінських рішень щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства;

- збирання у разі необхідності спеціальної інформації для подальшого проведення поглибленого аналізу конкретних загроз фінансової безпеки підприємства з виявленням чинників і рівня їхнього впливу на стан фінансової безпеки підприємства, оцінка рівня можливих загроз фінансовій безпеці підприємства. [1, с.45].

Метою інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової безпеки підприємства, на нашу думку, є її підтримання на належному рівні, шляхом прийняття ефективних управлінських рішень.

В економічній літературі пропонується використовувати дві групи показників оцінки рівня фінансової безпеки підприємства:

1) показники, що характеризують стан фінансової безпеки підприємства на певний час;

2) показники, що характеризує сукупність чинників, що впливають на рівень фінансової безпеки.

Система показників фінансової безпеки підприємств має відповідати певним вимогам: базуватися на чинній бухгалтерській та статистичній звітності; бути оперативною для відповідного реагування на стан фінансової безпеки; характеризувати якісний та кількісний стан фінансової безпеки у статиці та динаміці; повно і комплексно охоплювати всі сторони фінансової діяльності підприємства, адекватно відобразити фінансову діяльність підприємства. [1, с.46].

Отже, система інформаційно-аналітичного забезпечення є важливим елементом управління фінансовою безпекою підприємства, ефективна діяльність якої сприяє виявленню слабких сторін у фінансовій безпеці та виробленню правильних управлінських рішень щодо її належного забезпечення.

Список використаних джерел

1. Горячева К.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства / К. С. Горячева // Актуальні проблеми економіки. — 2003. — №9. — С. 43-48.
2. Лазарева А. П. Особливості розвитку обліково-інформаційного забезпечення в управлінні аграрними підприємствами в сучасних умовах / Д.В. Людвенко // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://конференция.com.ua/files/image/konf_13/doklad_13_7_28.pdf
3. Людвенко Д.В. Особливості розвитку обліково-інформаційного забезпечення в управлінні аграрними підприємствами в сучасних умовах / Д.В. Людвенко // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/accounting-for-enterprises-c112/11919-c112-072>
4. Моделювання системи інформаційного забезпечення управління економічною безпекою підприємств / О.М. Дюбо // Економічний вісник Донбасу. — 2010. — № 2. — С. 31-34.